మిట్ట పల్లాలు

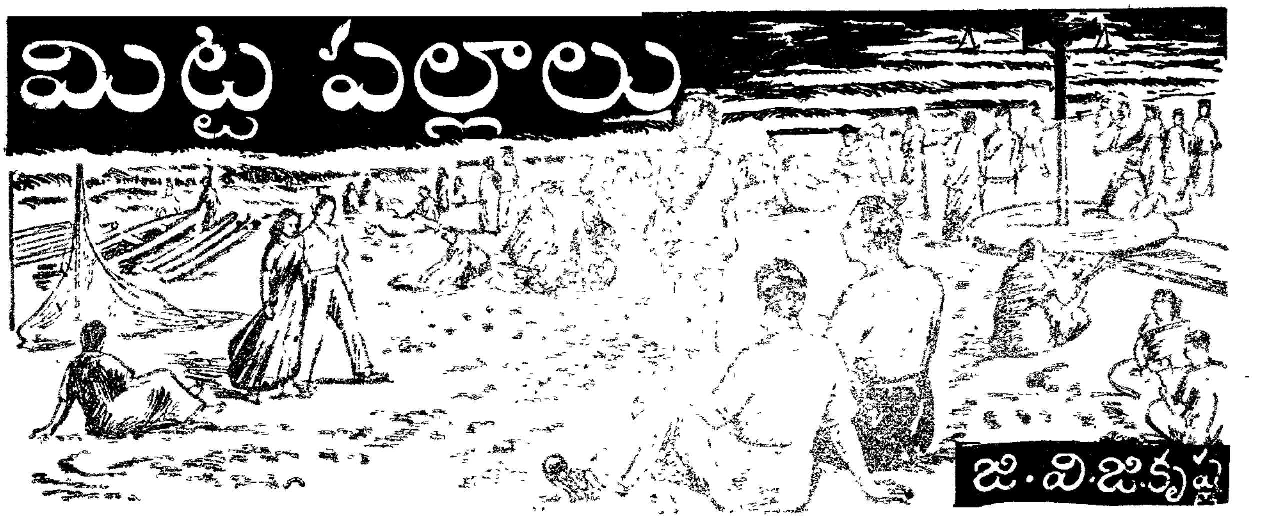

జి.వి.జి.కృష్ణ

సాయంత్రం ఆరుగంటలు దాటింది. నేనూ, రావూ మెరీనాబీచ్‌లో ఒక చోట కూర్చున్నాం. నేనేదో విషయం గురించి చెప్తూంటే రావు చెవు లప్పగించి ఆసక్తితో వింటున్నాడు.

"బాబూ!" ఉన్నట్లుండి వెనుకవైపు నించి కేక వినపడింది. త్రుళ్ళిపడి వెనుతిరిగి చూశాను. పదేళ్లకుర్రాడు. చినిగిపోయిన దుస్తులతో, శుష్కించిపోయిన దేహంతో దీనంగా చూస్తున్నాడు. "మీ బూడ్సులకు పాలిష్ వేస్తాబాబూ! అణాడబ్బు లిప్పించండి."

నా బూట్లవైపుకి ఓమారు దృష్టి మరల్చాను. నిగనిగలాడుతున్నాయ్. ఉదయమే దేశఇచ్చి పాలిష్ వేయించాను. ఆ కుర్రాడి కేసిచూస్తూ "అక్కర్లేదు - పో," అన్నాను.

"ఊఁ తర్వాత ఏం జరిగిందో చెప్ప వోయ్!" ఓవంక రావు తొందరచేస్తున్నాడు.

"ఆఁ..ఎంతవరకూ చెప్పాను?" అన్నాను. రావు అందించేలోగా ఆ కుర్రాడు మళ్ళీ అడ్డుతగిలాడు. "బాబూ! పుణ్యంవుంటుంది ...అణా ఇప్పించండి చాలు ... అద్దంలా పాలిష్ చేస్తాను."

విసుగుతో ఉగ్రుడయ్యాడు రావు. "వీ డొకడు - రామాయణంలో పిడకలవేటలాగు ...ఊఁ నువ్వు చెప్పవోయ్...ఆమె నిన్న కార్‌లో వాళ్లఇంటికి తీసికెళ్ళింది. తర్వాత ఏంజరిగిందో చెప్పు."

తర్వాత ఏం జరిగిందో చెప్పబోతున్నాను. ఈలోగా మళ్లీ "బాబూ!" -

రావు ఇహ కోపం పట్టలేకపోయాడు. "వెళ్తావా! పోతావా పోవా?" అంటూ ఆ కుర్రాడికేసి తీక్షణంగా చూశాడు. చూసినవాడు మంత్రముగ్ధుడిలా అలాగే చూస్తూండి పోయాడు చాలాసేపువరకూ.

వాడికళ్ళల్లో ముత్యాల్లా, నీళ్లు నిలిచి వున్నాయ్.

"ఎందుకురా అలా ఏడుస్తున్నావ్? నిన్నెవరైనా కొట్టారా - తిట్టారా?" రావు కంఠంలో తీక్షణత ఇంకా వుంది.

ఆకుర్రాడు గద్గదకంఠంతో చెప్పాడు. "అందుక్కాదు బాబూ! తెల్లార్నించి తిరుగుతున్నా. పావలాడబ్బులైనా గిట్ట లేదు, దీపాలు పెట్టేలోగా అర్ధరూపాయ డబ్బులైనా ఇంటికి తీస్కెళ్ళకపోతే..."

"ఊఁ....ఇంటికి తీస్కెళ్ళకపోతే?"

"—మా అయ్య వీపు వొలిపించేస్తాడు" ఒక్కసారి బావురు మన్నాడా కుర్రాడు.

"ఇలా రావోయ్." రావు అనగానే ఆ కుర్రాడు బిక్కుబిక్కుమంటూ సమీపంగా వచ్చాడు.

"కూర్చో."

ఆ కుర్రాడు కూర్చున్నాడు.

"నువ్వు రోజూకు ఎంత సంపాయిస్తావ్?"

"అది తెల్లారి మొదటిబోణీబట్టి వుంటుంది బాబూ! ఒక్కోరోజు ముప్పావలా, రూపాయీ సంపాయిస్తా. ఒక్కోరోజు పావలా కూడా రాదు. ఇయ్యాల ఎవరి మొహం చూశానో; తెల్లార్నించి తిరుగుతున్నా - టీనీళ్ళకైనా దొరకలేదు."

రావు కాసేపు ఆగి, తర్వాత ఇలా ప్రశ్నించాడు: "సరే....ఒక్కరూపాయ సంపాయించినరోజున ఏంచేస్తావ్?"

"తెల్లారి రెండు ఇడ్లీలు తింటాను. మద్దినేల పావలాకు అన్నం. సాయంత్రం టీనీళ్లు తాగుతాను. అరణాలు పోనూ మా అయ్యకు పదణాలు ఇస్తాను. అంతకు తక్కువ ఇస్తే, మాఅయ్య తంతాడు."

"ఐతే రూపాయ దొరకనిరోజున ఏం చేస్తావ్?"

"ఏంచేస్తానూ - డబ్బులు చాలకపోతే మద్దినేల కూడు మానేస్తాను. పదణాలకు తక్కువఇస్తే మా అయ్య ఊరుకోడుగా?"

"ఓరోజు ఆ పదణాలుకూడా దొరకకనుకో...అప్పుడేంచేస్తావ్?"

"మా అయ్యదగ్గర తన్నులు తింటాను."

"మీ అయ్యకేంపని?"

"ఏమీ లేదు బాబూ."

"ఏం?"

"ఒకసెయ్యి లేదు బాబూ! సిన్నప్పుడెప్పుడో తాటిసెట్టుమీంచి పడి సెయ్యి యిరగ్గొట్టుకున్నాడంట."

"ఐతేఇంట్లో ఊరక్కనే కూర్చొనుంటాడన్నమాట."

"ఆఁ...అందర్నీ తిట్టా కొట్టా వుంటడు బాబూ!"

"నీకు అమ్మ లేదూ?"

"లేదు బాబూ ... సచ్చిపోయింది ... మారుతల్లి వుంది; ఒక మారాజు ఇంట పాచిపని సేస్తూంటాది. అడనే దాని కడుపు నిండుతాది. ఇంటికొచ్చి మా సెల్లెల్ని ఊరక్కనే కొట్టూంటాది బాబూ. నన్ను కూడా రోజూ ఇంకా డబ్బు తీసోక్కరావాలని తిట్టూంటాది."

"ఐతే, నువ్వింత కష్టపడి ఇంటికి డబ్బులు తీస్కెళ్లి ఇస్తే, మీ అయ్య నిన్ను పట్టుకొని కొట్టూంటాడు కూడా నన్నమాట?"

ఆ కుర్రాడు బుంగమూతెట్టుకొని "ఔను బాబూ," అంటూ వెనుతిరిగి చొక్కా ఎత్తి వీపు చూపించాడు. ఆ నల్లటి వీపుమీద ఎర్రగా కందిపోయిన వాతలు కన్పిస్తున్నాయ్. "నిన్న రేత్రంతా సలిజరం బాబూ... ఇయ్యాలకూడా వొళ్లు బాగాలేకుంటే ఎళ్ళక ఇంటికాడే పడుకుంటనన్నా. కట్టెతో వీపు ఇమానంమోత మోగించి తరముగొట్టిండు..."

"ఐతే మీ అయ్య నిన్నిట్లా అన్యా

...గా రోజూ సంపాదిస్తుంటే నువ్వు స్కూలుకు ఎందుకు వెళ్ళవ్?"

"వెళ్ళకపోతే ఎట్లా బాబు?...మా చెల్లెలి దోసెలు ఎవరు తీస్కెళ్ళి ఇస్తారు?... నేను యాడ పడుకోనేది?..."

"ఇక్కడే ఏ షాపులముందైనా పడుకో."

"అయ్యో! నా పాలిష్ డబ్బా, బ్రష్ ఎవరైనా నేను నిద్రపోతున్నప్పుడు తీస్కెళ్తే?"

"నీ బూట్ పాలిష్ డబ్బా వెల ఎంతోయ్?"

"పన్నెండణాలు బాబూ!"

"బ్రష్ ఖరీదు?"

"అదికూడా అంతే బాబూ."

"ఒక పాలిష్‌డబ్బా ఎన్ని రోజు లొస్తుంది?"

"నెల వస్తాది బాబూ."

ఆ కుర్రాడు లేచి ఓమారు ఇటూ అటూ చూశాడు: "వెళ్తా బాబూ! ఇంకెవరైనా తిరిగితే నాలుగు డబ్బు లొస్తాయేమో..." అన్నాడు.

"ఊఁ పో పాపం" అన్నాడు రావు.

ఆ కుర్రాడు మా ఇద్దరికేసి దీనంగా చూశాడు. "ఐతే పాలిష్ వేయించుకోరా బాబూ?"

నా గుండె గతుక్కుమంది. "నా బూట్లు చూడు...ఈ ఉదయానే పాలిష్ వేయించానోయ్. లేకపోతే నీదగ్గర పాలిష్ చేయించుకునేవాణ్ని," అంటూ జేబులోంచి ఒక అణాతీసి వాడికిస్తూ—

"ఇది తీసుకో...ఈమారు మళ్లీ ఎక్కడైనా అవుపిస్తే అడుగు. నీచేతే పాలిష్ వేయించుకుంటాను," అన్నాను.

అకుర్రాడు పుచ్చుకొని "వస్తా బాబూ!" అంటూ పోబోయాడు.

"ఆగు!" అన్నాడు రావు జేబులోకి చెయ్యిపోనిస్తూ.

ఆ కుర్రాడు ఆగాడు. రావు, జేబులోంచి ఒకపావలా తీసి చేతబట్టి ఆకుర్రాణ్ణి ఓమారు ఎగాదిగా చూశాడు: "చూడూ! నువ్విలా 'గలీజు' దుస్తుల్లోవుంటే నీదగ్గరెవరూ పాలిష్ వేయించుకోరు. ఒక అణాఇస్తే గుడ్డలసబ్బు వస్తుంది. ప్రతిరోజూ రాత్రి ఇంటికి వెళ్లాక శుభ్రంగా నీగుడ్డలన్నీ ఉతుక్కో. తెల్లారి మంచిదుస్తులు వేసుకొని తిరిగితే, అందరూ నీదగ్గరే పాలిష్ వేయించుకుంటారు...... తెలిసిందా?" అన్నాడు రావు.

ఆ కుర్రాడు తల ఊపాడు.

"మరోసంగతి...నువ్వు మీ అయ్యకి పదణాలేగా ఇయ్యాలి....ఒకరోజు ఎక్కువ సంపాయించావనుకో-అప్పుడేం చేస్తావ్?"

"కూడబెట్టాను."

"అఁ....అదీ సంగతి... మీ అయ్యకు తెలీకుండా ఎక్కడైనా డబ్బు కూడబెట్టాను. నీ కెప్పుడైనా అవసరమొస్తే ఆడబ్బు సాయంవుంటుంది." అంటూ రావు పావలా ఆకుర్రాడికిస్తూ "చూడూ! నే చెప్పినట్టంతా నువ్వు వింటావుకదూ? శుభ్రమైన దుస్తుల్లో తిరగాలి. అప్పుడే నువ్వు బాగా డబ్బు సంపాదించగలవు. అలా శుభ్రమైన దుస్తుల్లో నీటుగా నువ్వెక్కడైనా నాకు అవుపించాలి; ఇలాగే ఎప్పుడో ఓ రోజు కలుసుకుంటాం లే! అప్పుడు నువ్వు నాదగ్గరికొస్తే నేను నీకు ఒక రూపాయ ఇనాం ఇస్తాను .... తెలిసిందా?" అన్నాడు.

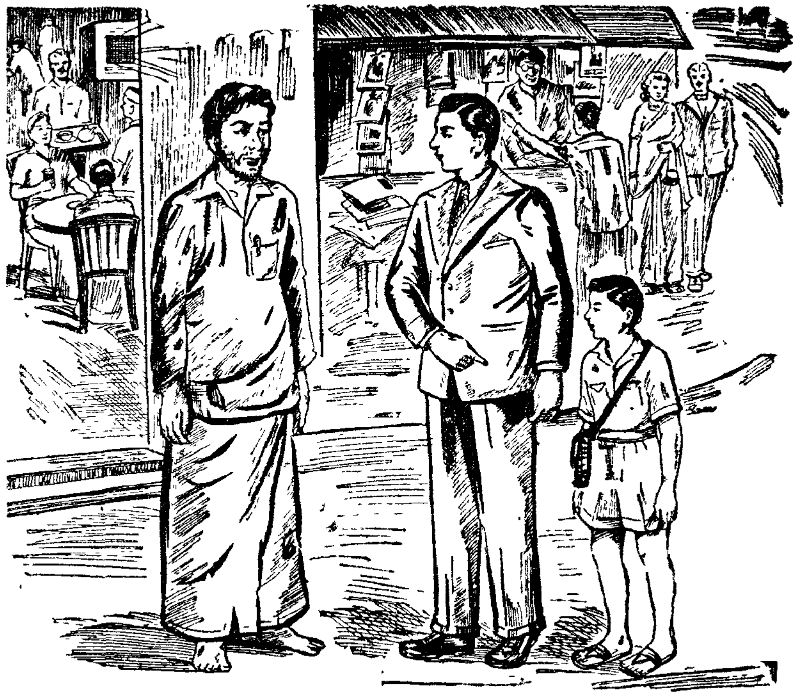

ఆ కుర్రాడిమొహం సంతోషంతో వికసించింది: "సరె బాబూ."

"తర్వాత మరోవిషయం ... ఎవరైనా పాలిష్ అక్కర్లేదంటే నువ్వక వాళ్ళదగ్గ్రించి వెళ్ళిపోవాలి. అంతేకాని, ఇందాకటేఁ వాళ్లదగ్గర బతిమాలుతూ కూర్చుంటే వాళ్ళకు నీమీద అసహ్యంవేస్తుంది నిన్ను తిట్టారుకూడా. అంచేత వాళ్ళముందు ఇంకోక్షణం నిలుచోకుండా తిన్నగా వెళ్ళిపోవాలి. వాళ్ళిచ్చేడబ్బు నీకు వేరే ఎక్కడైనా దొరక్కుండా వుంటుందా?"

రావు ఒక కంపెనీలో సేల్స్‌మెన్‌గా పని చేస్తున్నాడు. అంచేతనే ఆ విషయంగురించి ఆ కుర్రాడితో అందకొ చెప్పగలుగుతున్నాడు. రావు అంతటితో ఆగలేదు. ఆ కుర్రాడి ముఖకవళికలను పరిశీలిస్తూ మళ్ళీ ఇలా చెప్పసాగాడు:

"నే చెప్పినవంతా జ్ఞాపకం వున్నాయి కదూ? అలా కష్టపడి సంపాయించాలి. అన్నట్లు మరోవిషయం. ఇప్పుడు ఈ అయ్యగారొక అణా, నేనొక పావలా ఇచ్చాం. నువ్వు ముష్టివాడిలా పుచ్చుకున్నావు. అది తప్పు. ఇటుపైన అలా ఎవరైనా ఇస్తే నువ్వు పుచ్చుకోకూడదు. అక్కర్లేదని చెప్పాలి. 'నాకు దేవుడు శక్తి ఇచ్చాడు - కష్టపడి సంపాయిస్తాను' అని చెప్పాలి.... తెలిసిందా?"

ఆ కుర్రాడికి ఈపాటికి విసుగెత్తిపోయి వుంటుంది. చేతులు జోడించి మా ఇద్దరికీ నమస్కరించి "నే వెళ్తా బాబూ," అన్నాడు సెలవు తీసుకుంటూ.

ఆకుర్రాడు కనుమాపుమేర దాటేవరకూ మేమిద్దరమూ వాడికేసి చూస్తూ కూర్చున్నాం.

"బుద్ధిమంతుడల్లే వున్నాడు; మంచి కుర్రాడే," అన్నాడు రావు.

నేను శిరఃకంపనం చేశాను.

* * *

హోటల్లోని రేడియోగ్రామ్‌నించి 'మారిపోవురా కాలము' అన్న పాట వినిపిస్తోంది. 'నిజంగా కాలం రోజురోజుకీ ఎలా మారిపోతోందీ,' అనుకుంటూ ఎదురుగా కూర్చొని ఫలహారం తింటూన్న రావుకేసి చూశాను.

సంస్కారంలేని జుట్టుతో, పెరిగిపోయిన దాడీతో, వెన్నుకు అంటుకుపోయిన కడుపుతో ఇప్పుడు ఓ కళేబరాన్ని గుర్తుకు తెస్తున్నాడు రావు.

రావును నేను అంతకు క్రితం బీచ్‌లో కలశాను. అంతే. ఆ తర్వాత మళ్ళీ కలుసుకోలేదు. అప్పటికీ ఇప్పటికీ దాదాపు ఆరు

షూషారైంది. రావు సేల్స్‌మెన్‌గా పనిచేస్తున్న కంపెనీ నాలుగు మాసాల క్రితం దివాలా తీసిందట. దాంతో రావు నిరుద్యోగి అయ్యాడు. ఏక ఎక్కడ ప్రయత్నించినా ఉద్యోగం దొరకలేదట. అతి కష్టంమీద రోజులు వెళ్లదీస్తూండాలి. పాపం! అతనూ, అతని పెళ్లామూ, చంటి బిడ్డా!

"రావ్! రెం డిడ్లీలు, పూరీలు-పార్శిల్ కట్టెయ్యమనేదా? ఇంటికి తీసెళ్లు."

"ఎందుకులేవోయ్.." అన్నాడు రావు, అభిమానం అడ్డొచ్చింది కాబోసు.

"అః....ఎందుకేమిటి? ఇప్పుడు నీకడుపు నిండింది. మరి మీ ఆవిడకు ?"

రావు జవాబు చెప్పలేదు. ఏం చెప్పగలడు ఆస్థితిలో? ఇడ్లీలూ, పూరీలూ పార్శిల్ కట్టించి రావు కిచ్చాను.

రావుకళ్లు చెమ్మగిల్లాయ్. చేతులెత్తి నాకు నమస్కరిస్తూ "దేవుడిలా అవుపించావ్... లేకపోతే యీ రోజుకూడా నేను ఆకలితో అలమటించిపోయేవాడ్ని. నేను సంపాయించే రోజుల్లో బంధువులందరూ నా చుట్టూ చేరేవారు. ఇప్పుడో- నాకష్టం వినే నాధుడుకూడా లేడు.. ఈస్థితిలో మిత్రుడవైనందుకు నీవు నీ పేరు నిలబెట్టుకున్నావు" అన్నాడు. కంఠం బొంగురుపోయింది. రావు మాసిన దుస్తులకేసి చూస్తూ బరువుగా ఒక్క నిట్టూర్పు వదిలాను.

రావు చేతులు పిసుక్కుంటూ "ఒక రెండురూపాయలుంటే ఇయ్యగలవా?" అన్నాడు.

"ఎందుకూ ?"

"కావాలి... పాపాయికి ఒళ్లు బాగోలేదు. న్యుమోనియా. డాక్టర్ దగ్గరికి తీసెళ్ళకపోతే మాకు దక్కుతాడో లేదో తెలీకుండా వుంది."

జేబులోకి చెయ్యి పోనిచ్చి మనీపర్సు తీశాను. రావుదురదృష్టం కాకపోతే ఎన్నడూ డబ్బడగని అతను ఈవేళ నన్ను డబ్బు అడిగితే, ఎప్పుడూ ఏ ఐదురూపాయలో వుంటే మనీపర్సులో ఇప్పుడు అరణాలే ఎందుకుంటాయి! ఇందాకనే షాపులో కొన్ని వస్తువులు కొనేశాను. లేకపోతే కనీసం రెండురూపాయలైనా వుండేవి. రావుకు ఇప్పుడు సాయంచేసే స్థితిలో లేనందుకు మనస్సు చివుక్కుమంది. "సారీ రావ్! సమయానికి డబ్బులేదు. లేదా ఒకపని చెయ్యి. రేపు ఉదయం మా ఆఫీసుకి ఓమారు రాగలవా? నేను అడ్వాన్సు తీసుకొని నీకిస్తా. ఏం?"

రావు తల ఊపాడు.

"మళ్ళీ రాకపోయేవు?...తప్పకుండా రావాలి...ఏం?"

రావు జేబులోంచి పార్కర్-51 పెన్ తీస్తూ "ఇదో అంతా పోనూ, చివరికి మిగిలింది ఇదొక్కటే - కళామందిర్ వారు నాకిచ్చిన బహుమానం. ఇప్పుడు నిన్ను కలుసుకోకపోయివుంటే దీన్నికూడా అమ్మేసేవాణ్నేమో." అన్నాడు.

"రావ్! అంత పని ఎప్పటికీ చేయకు. అసలు నువ్వు ఇన్నిదినాలుగా నన్నెందుకు కలుసుకోలేదు? నన్ను కలుసుకొనివుంటే ఈపాటికి నీకు మా ఆఫీసులో ఏదైనా ఉద్యోగాన్ని ఇప్పించేవాడ్నిగా?"

కుక్క మాంసంముక్కకేసి ఎలా చూస్తుందో అలా రావు ఆశతో నా కళ్ళలోకి చూశాడు: "మీ ఆఫీసులో ఏవైనా ఖాళీలున్నాయా?"

నేను క్షణకాలం ఆలోచనలో పడ్డాను "బహుశః వుండొచ్చు. రేపు ఉదయం మా ఆఫీసుకి వస్తున్నావుగా...అప్పుడు కనుక్కొని చెప్తాలే!"

ఈలోగా—

"బాబూ!"

అదిరిపడి పక్కకి తిరిగిచూశాను. ఓ కుర్రాడు. శుభ్రమైన దుస్తులతో, చిరునవ్వుతో నిలుచున్నాడు.

"పాలిష్ వేయనా బాబూ?"

అక్కర్లేదన్నాను.

ఆ కుర్రాడు రావుతో "మీకు బాబూ?" అంటూ అతనిబూట్లు లేనిపాదాలకేసి చూసి, నాలిక కొరుక్కున్నాడు. ఉన్నట్లుండి ఆ కుర్రాడు ఓసారి రావుకేసి, తర్వాత నాకేసి పరిశీలనగా చూసి "గుర్తున్నానా బాబూ?" అన్నాడు.

నేను వాడికేసి కాస్సేపు అదే పనిగా చూశాను. దాదాపు ఆరుమాసాల క్రితం బీచ్‌లో జరిగిన సంఘటన కొద్దికొద్దిగా స్ఫురణకు వస్తోంది. క్షణకాలం నివ్వెరపోయాను. "ఒరే - నువ్వా?" అన్నాను.

ఆ కుర్రాడు సంతోషంతో తల ఊపాడు.

రావు మర్చిపోయినట్లుంది. అతని కింకా జ్ఞప్తికి రావటంలేదు. "రావ్!... నీ ఫ్రెండోయ్!" అన్నాను.

రావు తికమకలు పడ్తూ ఆ కుర్రాడికేసి చూశాడు.

"గుర్తొచ్చానా బాబూ? ఆనాడు బీచి దగ్గర మీరు చెప్పినట్లే ప్రతిరోజూ గుడ్డకుల సోపేసి తెల్లగా ఉతుక్కుంటున్నాను. చూడండి నాగుడ్డలు! మా అయ్యకి తెలీకుండా ఐదురూపాయలు మునలయ్య మావ కాడ ఇచ్చి పెట్టినా..."

రావుకు కొద్దికొద్దిగా స్మృతికి వస్తున్నట్లుంది. తలయెత్తి ఆ కుర్రాడికేసి సరిగ్గా చూడలేకపోతున్నాడు.

ఆ వైఖరి అర్థంకాలేదా కుర్రాడికి. "ఇంకా గుర్తుకు రాలేదా! ఆనాడు మీరు చెప్పారుగా బాబూ!—నేనిట్లా మంచి గుడ్డలేసుకొనివస్తే ఒక రూపాయి ఇనాం ఇస్తానన్నారుగా?"

రావు కాస్సేపు కళ్లు మూసుకొని మహా అవస్థలో పడిపోయాడు. తర్వాత నాకేసి తిరిగి "వీడిచేత నీ బూట్సులకు పాలిష్ వేయించుకుంటూవుండు... ఇప్పుడే వస్తా" అంటూ రావు నాజవాబుకు ఎదురు చూడకుండానే ఎక్కడికో వడివడిగా వెళ్లిపోయాడు.

నాబూట్లకు పాలిష్ వేయటం ముగిశాక రావు వచ్చాడు. నేను ఆ కుర్రాడికి పాలిష్ వేసినందుకు అణా ఇచ్చాను. ఆ కుర్రాడు పుచ్చుకొని చిరునవ్వుతో "వస్తా బాబూ," అన్నాడు మా ఇద్దరికేసీ కృతజ్ఞతతో చూస్తూ.

రావు షర్ట్ జేబులోంచి ఒక రూపాయి నోటు తీసి ఆ కుర్రాడి కిస్తూ "ఇందా- తీసుకో" అన్నాడు.

ఆ కుర్రాడు పుచ్చుకోలేదు. "ఆయేళ మీరే అన్నారుగా బాబూ.....ధర్మంగా ఇస్తే పుచ్చుకోవొద్దన్నారుగా! వొద్దు బాబూ. నేను కష్టపడి సంపాయిస్తాలెండి."

రావు మొహం ఎర్రబారింది "పుచ్చుకోమంటూంటే?" ఆ కుర్రాడి కళ్ళల్లోకి తీక్షణంగా చూస్తూ గర్జించాడు.

ఆ కుర్రాడు బిక్కుబిక్కుమంటూ ఆ రూపాయి పుచ్చుకొని అక్కడ్నించి కదిలాడు.

రావువైపుకి తిరిగాను: "ఎక్కడిది నీకా రూపాయ్?"

రావునోట మాట పెగల్లేదు. తల వొంచుకున్నాడు. అప్రయత్నంగా రావు షర్ట్ జేబుమీదికి పోయింది నా దృష్టి. ఆ జేబులో ఇందాక గోల్డ్ కేప్‌తో మెరుస్తూండిన పార్కర్—51 పెన్ ఇప్పుడు లేదు!

"నీ పెన్ ఏమైంది?"

రావు తల విదిలించాడు. "వస్తా...రేపు ఉదయం మీ ఆఫీసుదగ్గర కలుసుకొంటా," అనిమాత్రం అనేసి పెద్దపెద్ద అంగలతో వడివడిగా వెళ్ళిపోతున్నాడు.

"రావ్!...అగు....మాట!"

ఇంకెక్కడ ఆగుతాడు? వడివడిగా వెళ్లి సందుమలుపులో తిరిగి అదృశ్యమైపోయాడు. బరువుగా నిట్టూర్చాను. ★

తెలుగు ఆంగ్లభాషా బోధిని

తెలుగు చదువతెలిసినవారెల్లరు ఈపుస్తకంతో ఇతరుల సహాయం లేకనే ఇంగ్లీషుభాష సులభంగా చదువను, వ్రాయను, మాట్లాడను, ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరపడం నేర్చుకోవచ్చును. ఒకపెద్దక్యాలికో బైండు పుస్తకం రు. 5/- వి. పి.పి రు. 1-2-0.

కొక్కోకము: ఇది అసలైన కొక్కోక గ్రంథము. ఫోటోలతో సున్నది— రు. 1/- వి. పి. రు. 0-12-0.

Vani Book Depot. P. B. No. 239, Madras-1.